



Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Farmacoloxía xeriátrica	Código		653491018
Titulación	Mestrado Universitario en Xerontoloxía (Plan 2011)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia			
Coordinación	Millan Calenti, Jose Carlos	Correo electrónico	jose.millan.calenti@udc.es	
Profesorado	Maseda Rodríguez, Ana Belén	Correo electrónico	ana.maseda@udc.es	
	Millan Calenti, Jose Carlos		jose.millan.calenti@udc.es	
	Pérez Fontán, Miguel		miguel.perez.fontan@udc.es	
Web	http://gerontologia.udc.es			
Descrición xeral	Manexo de fármacos de uso común no paciente xeriátrico			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Saber valorar de xeito integral ás persoas maiores así como utilizar os resultados da valoración para intervir de acordo ao diagnóstico preestablecido.
A2	Saber diagnosticar a patoloxía máis prevalente nas persoas maiores así como establecer as pautas terapéuticas máis indicadas, tanto desde o punto de vista farmacolóxico como non farmacolóxico.
A3	Saber diagnosticar os problemas sociais e/o sociosanitarios que inciden na persoa maior e poñer en marcha as medidas axeitadas a fin de conseguir o maior estado de benestar para el e o seu entorno.
A5	Saber realizar procuras en bases de datos científicas, así como aplicar os resultados das mesmas na consecución de proxectos de investigación.
B1	Estar en disposición de integrarse en equipos de Saúde, centros xerontolóxicos e entidades que prestan servizos dirixidos as persoas maiores.
B2	Estar en disposición de incorporarse como profesional aos equipos de valoración e intervención creados no marco da denominada ?Lei da dependencia?.
B3	Ter o coñecemento para denominarse especialista en Xerontoloxía Clínica de acordo á especialidade desenvolvida.
B5	Ser capaz de aplicar o método científico.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Manexar os principais fármacos de uso en xeriatria e as recomendacións xerais para a súa prescrición		AP1	
		AP2	
		AP3	
Coñecer os cambios que sofren as propiedades farmacodinámicas e farmacocinéticas dos medicamentos na persoa maior de cara a un uso racional dos mesmos			BP1
			BP2
			BP3
			BI1
Coñecer e comprender como as prescricións deben de ir dirixidas a maximizar os seus efectos beneficiosos e minimizar as súas reaccións farmacolóxicas adversas		AI1	BP1
			BP2
			BP3



Coñecer as interaccións medicamentosas de maior interese clínico na vellez	AP1	BP1	
	AP2	BP2	
	AP3		

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1. INTRODUCCIÓN Á FARMACOCINÉTICA E FARMACODINÁMICA: FÁRMACOS E PERSOAS MAIORES	Bases conceptuais. Farmacocinética: Absorción, distribución, metabolismo e excreción de fármacos. Farmacodinámica e Sistema Nervioso Central. Sistema cardiovascular. Aparato respiratorio. Recomendacións no uso de fármacos nas persoas maiores. Bibliografía.
TEMA 2. PRINCIPAIS FÁRMACOS DE USO NAS DEMENCIAS: COGNICIÓN E TRASTORNOS NEUROPSIQUIÁTRICOS	Neurotransmisión e neurotransmisores. Demencias. Bases para o tratamento. Intervención farmacolóxica. Hipótese colinérxica e inhibidores da acetilcolinesterasa. Glutamatergicos e outros fármacos. Outras estratexias de intervención. Hipótese amiloidea. Bibliografía
TEMA 3. MANEXO DOS TRASTORNOS PSICOLÓXICOS E CONDUCTUAIS NO PACIENTE CON DEMENCIA	Síntomas non cognitivos. Psicolóxicos. Conductuais. Tratamento farmacolóxico. Neurolépticos ou antipsicóticos. Ansiolíticos. Antidepresivos. Antiepilépticos. Bibliografía
TEMA 4. PRINCIPAIS FÁRMACOS DE USO NAS ENFERMIDADES DO CORAZÓN	Insuficiencia Cardíaca. Fisiopatoloxía. Mecanismos compensadores. Tratamento. Antagonistas do Calcio. Antiarrítmicos. Bibliografía
TEMA 5. PRINCIPAIS FÁRMACOS DE USO NAS ENFERMIDADES DO APARATO RESPIRATORIO	Enfermidade Pulmonar Obstrutiva Crónica. Antiasmáticos. Uso correcto inhaladores. Antitusíxenos. Expectorantes. Mucolíticos. Bibliografía.
TEMA 6. ENFERMIDADES INFECCIOSAS E MANEXO DE ANTIBIÓTICOS NA PERSOA MAIOR	Introdución. Factores predispoñentes. Infección urinaria. Bacteriuria asintomática. Infeccións máis frecuentes. Valoración das infeccións. Febre. Uso racional de antibióticos. Espectro e efectos secundarios máis frecuentes. Lista prescrición antibióticos. Vacunacións. Resumo. Bibliografía
TEMA 7. TRATAMENTO DA HIPERTENSIÓN ARTERIAL NA PERSOA MAIOR	Epidemioloxía. Fisiopatoloxía. Consecuencias da HTA. Diagnóstico. Tratamento. Hipotensores. Betabloqueantes. Antagonistas do Calcio. IECA. Outros . Hipertensión arterial refractaria. Bibliografía
TEMA 8. INTERVENCIÓN EN PROCESOS QUE CURSAN CON DOR NO PACIENTE XERIÁTRICO	Fisiopatoloxía da dor. Avaliación. Manexo da dor. Fármacos non opiáceos. Paracetamol. AINES. Metamizol. Opiáceos. Analxésicos adxuvantes. Outras modalidades terapéuticas. Resumo. Bibliografía
TEMA 9. MANEXO FARMACOLÓXICO DOS TRASTORNOS OSTEOARTICULARES E REUMATOLÓXICOS.	Artrose. Fármacos. Artrite reumatoidea e fármacos. Osteoporose e fármacos. Arterite de células xigantes e fármacos. Polimialxia reumática. Hiperuricemia e gota. Bibliografía.
TEMA 10. USO RACIONAL DE FÁRMACOS NAS PERSOAS MAIORES. INTERACCIÓNS E REACCIÓNS FARMACOLÓXICAS ADVERSAS.	Reaccións Farmacoloxicas Adversas. Definición e presentación clínica. Comorbilidade e polifarmacia. Interaccións farmacolóxicas. Recomendacións no uso de fármacos. Bibliografía.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A3 A5 B2 B3	1	30	31
Sesión maxistral	A1 A2 B1 B5	16	16	32
Proba de resposta múltiple	B3 B5	1	8	9
Atención personalizada		3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición



Traballos tutelados	De revisión bibliográfica
Sesión maxistral	Presentacións orais por parte dos profesores da materia
Proba de resposta múltiple	Test de 40 preguntas. Das catro respostas únicamente unha será correcta. Cada tres respostas falladas descuentan unha acertada. Aprobado con 26 unha vez descontadas as falladas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Pautas para realizar os traballos

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba de resposta múltiple	B3 B5	Hasta un 55% de la nota final	55
Sesión maxistral	A1 A2 B1 B5	Se valorará la asistencia y participación en clases	5
Traballos tutelados	A3 A5 B2 B3	De revisión bibliográfica de acuerdo a las normas establecidas el primer día de clase	40

Observacións avaliación
TRABALLOS TUTELADOS: Caso de detectar fraude, copia ou plaxio na redacción do traballo da materia, implicará un suspenso na oportunidade de avaliación afectada(0,0) e remisión directa á oportunidade seguinte. Dita actitude comunicárase á Comisión Académica e ao resto de profesores do título. Encaso de que se reitere a irregularidade nunha 2ª avaliación, a Comisión poderá solicitar ao Reitor a expulsión temporal ou perpetua do alumno do Mestrado cursado.

Fontes de información	
Bibliografía básica	- Millán Calenti, JC (2011). Gerontología y Geriátrica. Valoración e Intervención. Madrid. Ed. Médica Panamericana
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Xerontoloxía Clínica II/653491005 Patoloxía e Intervención Xeriátrica I/653491006 Patoloxía e Intervención Xeriátrica II/653491007
Materias que continúan o temario
Observacións
Lectura e comprensión textos científicos en inglésPara axudar a conseguir un entorno inmediato sostible e cumprir o obxectivo estratéxico 9 do III Plan de Sustentabilidade Medio- Ambiental Green Campus FCS, os traballos documentais que se realicen nesta materia: a.- Maioritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático. b.- De realizarse en papel: - Non se empregarán plásticos. - Realizaranse impresións a dobre cara. - Empregarase papel reciclado. - Evitarase a realización de borradores.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías